

Stanowisko CKE na temat materiałów ćwiczeniowych przygotowywanych przez inne podmioty niż CKE i komisje okręgowe

Centralna Komisja Egzaminacyjna nie uczestniczy w przygotowywaniu, przeprowadzaniu oraz analizowaniu wyników testów opracowywanych przez inne podmioty, np. ośrodki doskonalenia nauczycieli, wydawnictwa. CKE nie przeprowadza również żadnego procesu certyfikacji testów przygotowanych przez podmioty zewnętrzne. Wszystkie materiały ćwiczeniowe do diagnozy wiadomości i umiejętności uczniów udostępniane szkołom i uczniom przez podmioty spoza systemu egzaminów zewnętrznych są przygotowywane przez te podmioty na własną odpowiedzialność. Szkoła, która zdecyduje się wykorzystać takie materiały ćwiczeniowe jako test próbny, powinna poinformować rodziców i uczniów o charakterze wykorzystanych materiałów.

Sceptycznie należy podchodzić również do wyników, jakie uczniowie uzyskują z takich testów, zwłaszcza jeżeli są one przeprowadzane on-line.

- W przypadku materiałów ćwiczeniowych dostępnych on-line dobór próby jest całkowicie przypadkowy; zadania może rozwiązać każdy internauta.
- Materiały on-line bardzo często mają inną strukturę niż zestawy zadań stosowane na sprawdzianie i egzaminach. Na przykład nie występują w nich zadania otwarte, w tym przede wszystkim zadania wymagające stworzenia dłuższej wypowiedzi pisemnej.
- Wyciąganie wniosków o stanie przygotowania uczniów do sprawdzianu lub egzaminu wyłącznie na podstawie liczby osób, które skorzystały z materiałów ćwiczeniowych on-line, oraz ze średniego wyniku, jaki uzyskały, jest nieuprawnione. Do wyciągnięcia właściwych wniosków niezbędne byłyby również rzetelne informacje dotyczące np. wieku internautów korzystających z materiałów on-line; liczby zadań rozwiązanych przez każdego internautę; czasu, jaki przeciętny internauta poświęcił na rozwiązanie zadań on-line. Właściwa interpretacja nie jest również możliwa bez analizy statystycznej poszczególnych zadań. Wszystkie powyższe dane są rokrocznie publikowane w sprawozdaniach przygotowywanych przez CKE i komisje okręgowe.

Warto również podkreślić, że rzetelnie przeprowadzone badania diagnostyczne pokazują wysoką korelację pomiędzy wynikami, jakie uczniowie uzyskują w badaniu diagnostycznym oraz podczas rzeczywistego egzaminu. Dobrze ilustruje to przykład badania diagnostycznego w klasie III gimnazjum przeprowadzonego w grudniu 2011 r. przez CKE i Instytut Badań Edukacyjnych oraz egzaminu gimnazjalnego z kwietnia 2012 r. Wyniki, jakie uzyskali gimnazjaliści podczas rzeczywistego egzaminu, były identyczne lub wyższe od wyników, które uzyskali podczas badania diagnostycznego.

Informuję również, że na stronach internetowych Centralnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych dostępne są zestawy zadań oraz arkusze egzaminacyjne wykorzystane do przeprowadzenia sprawdzianu, egzaminów oraz badań diagnostycznych w poprzednich latach. Materiały te można bezpłatnie pobrać z witryny internetowej oraz wykorzystać je do przeprowadzenia diagnozy wiadomości i umiejętności uczniów przygotowujących się do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub maturalnego. Dzięki kluczom odpowiedzi i schematom oceniania, które również są dostępne na stronach internetowych CKE i OKE, uczniowie mogą wykorzystać powyższe materiały do samodzielnego sprawdzenia poziomu własnych wiadomości i umiejętności przed sprawdzianem bądź egzaminem.

Artur Gałęski

p.o. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej